

‘Beleid rond sociale media mag je niet alleen aan ouders overlaten’

Experts vragen de Vlaamse regering werk te maken van een duidelijk beleid rond sociale media bij kinderen en jongeren en pleiten voor een ban tot 16 jaar. ‘We willen niet terug naar de middeleeuwen, maar het debat moet wel in al zijn nuances gevoerd worden.’

EMMA VERPLANCKE
EN FLOOR EELBOEDE

Pak de negatieve impact van schermgebruik en sociale media op kinderen en adolescenten daadkrachtig aan. Dat vragen 17 experts in de psychiatrie, de psychologie, de pedagogie en de neurologie in een open brief aan de Vlaamse regering, die ze gisteren publiceerden. Ze stellen dat overmatig schermgebruik tal van aangetoonde negatieve effecten heeft, maar dat een duidelijk beleid om onze kinderen en jongeren te beschermen uitblijft.

De experts - onder wie de psychiater Dirk De Wachter, de neuroloog Steven Laureys en de kindersychiater Binu Singh - stellen zeven concrete maatregelen voor om daar komaf mee te maken (zie inzer). Zo pleiten ze voor de oprichting van een expertengroep die het wetenschappelijk onderzoek rond schermgebruik kan uitpluizen en daaruit concrete aanbevelingen kan destilleren, en voor strengere regels voor technologiebedrijven. Ook het verhogen van de leeftijdsgrens voor sociale media is volgens hen noodzakelijk.

‘Over schermtijd en sociale media zijn er veel moeilijke vragen’, zegt Singh. ‘Vanaf welke leeftijd kan je welke zaken toelaten? Hoeveel schermtijd mag je een kind geven? Daar moet meer onderzoek naar gebeuren en er moet meer over nagedacht worden, want zeker bij kwetsbare kinderen kan er een grote impact zijn. We kunnen dat niet enkel aan de ouders en de opvoeding overlaten, we moeten dat als samenleving scherpsstellen.’

Volgens de experts kunnen sociale media weliswaar een goede manier zijn om informatie te verzamelen, sociale contacten te onderhouden of inspiratie op te doen, maar kan overmatig gebruik leiden tot aandacht- en slaapproblemen, spraak- en taalachterstand, emotionele en sociale ontwikkelingsproblemen, slecht eetgedrag, een negatief lichaamsbeeld en dalende cognitieve prestaties.

Bovendien lopen kinderen en jongeren op sociale media het risico met harde beelden geconfronteerd te worden die niet geschikt zijn voor hun leeftijd, zoals porno of beelden van anorexia. Toch tonen studies in Vlaanderen aan dat kinderen steeds vroeger een smartphone krijgen - volgens de jongste cijfers zijn ze gemiddeld acht jaar en een maand oud - en daar ook steeds meer tijd op doorbrengen.

De huidige aanpak, die de verantwoordelijkheid vooral bij de ouders legt, schiet volgens de experts tekort



Schermpjes zijn niet meer weg te denken uit de leefwereld van jongeren, maar experts pleiten voor een ernstig debat erover. ‘We moeten niet enkel de economische belangen laten regeren.’ © ANP

DIT STELLEN EXPERTS VOOR: STRENGER ZIJN VOOR BEDRIJVEN EN LEEFTIJDSGRENS OP 16 JAAR

- ▶ Het officiële advies over sociale media, smartphones en schermgebruik bij kinderen en jongeren dringend herzien op basis van de nieuwe recente inzichten.
- ▶ Een expertengroep met praktijkdeskundigen oprichten, die concrete beleidsmaatregelen uitwerkt op basis van bestaande onderzoeken en nieuwe inzichten.
- ▶ Strengere regelgeving voor technologiebedrijven op Europees niveau, samen met de federale overheid, waaronder het beperken van verslavende algoritmes en een verhoogde aansprakelijkheid.
- ▶ De leeftijdsgrens voor sociale media verhogen tot 16 jaar, zoals in bijvoorbeeld Frankrijk en Australië.
- ▶ Een grootschalige sensibiliseringscampagne organiseren om ouders bewust te maken van de risico's.
- ▶ Doelstellingen over gezond scherm- en sociale media-gebruik in het onderwijs opnemen, zodat jongeren kunnen leren hun gebruik onder controle te houden.
- ▶ De meest kwetsbare kinderen actief beschermen, zoals kinderen onder twaalf jaar of jongeren die een hoger risico lopen op armoede of uitsluiting.

tegenover de macht van de technologiebedrijven en hun genadeloze algoritmes. Doordat hun brein nog niet volgevoerd is, zijn kinderen en jongeren bovendien nog meer dan volwassenen gevoelig voor de verslavende werking van die algoritmes. ‘We zijn niet tegen technologie en we willen niet terug naar de middeleeuwen, maar we willen wel het debat lanceren met al zijn nuances’, zegt Laureys. ‘Het is belangrijk daar in niet naïef te zijn en niet enkel de

economische belangen te laten regeren. We moeten een stevig kader ontwikkelen.’

Om dat kader te scheppen, richten de experts zich tot Vlaams minister-president Matthias Depaepe (N-VA), minister van Welzijn Melissa Depraetere (Vooruit), minister van Jeugd Caroline Genez (Vooruit), minister van Onderwijs Zuhair Demir (N-VA) en minister van Media Cielte Van Achter (N-VA). De Vlaamse regering bandt al smartphones in

het lager onderwijs en in de eerste en tweede graad van het middelbaar onderwijs, maar is wel verdeeld over het verhogen van de leeftijdsgrens voor sociale media. Van Achter noemt een leeftijdsgrens van 16 jaar bijvoorbeeld ‘niet te handhaven’.

Vooruit en CD&V zijn wel voorstanders. ‘In het echte leven vinden we het doodnormaal dat we grenzen stellen en leeftijdsbeperkingen invoeren om onze kinderen en jongeren te beschermen. Waarom zou dat anders zijn in de digitale wereld?’, reageerde Genez gisteren. Ook CD&V zit op die lijn. Crevits wil zelfs een totaalverbod op algoritmen tot de leeftijd van 18 jaar voor alle sociale mediakanalen gaande van Facebook, TikTok tot YouTube.

Toch is er ook verzet. Professor cognitieve psychologie Wouter Dijk (UGent) noemt de open brief ‘onzin’. ‘Het mentale welzijn van onze jongeren zou volgens overzichtsstudies voor amper 1 procent beïnvloed worden door sociale media. Dat rechtvaardigt geen algemeen verbod’, zegt hij in Het Laatste Nieuws. ‘Als ouder kan je perfect grenzen stellen. Daar hoeft een overheid niet in tussen te komen.’

De open brief rezoneert ook in de federale regering. Minister van Digitalisering Vanessa Matz (Les Engrenages) zei gisteren met de experts in gesprek te willen gaan. Matz plant dit najaar een parlementair debat over een betere bescherming van minderjarige op sociale media. Dat gaat zowel over het koppelen van sociale media-accounts aan een echte persoon als over de vraag of er een minimumleeftijd moet komen voor sociale media en hoe die effectief toegepast kan worden.

Vier op de tien werknemers blijven nooit ziek thuis

Bijna vier op de tien Belgische werknemers zijn geen enkele dag per jaar afwezig door ziekte. Vooral 45-plussers zijn veel minder vaak ziek dan hun jongere collega's.

JASMINE HEYVAERT

45-plussers melden zich opvallend minder vaak ziek op het werk dan hun jongere collega's, zo blijkt uit een onderzoek van de preventiedienst Mensura bij 60.000 werknemers. Gemiddeld zijn bijna vier op de tien Belgische werknemers geen enkele dag per jaar ziek, maar uitgesplitst naar leeftijd is er een duidelijk verschil: 40,8 procent van wie ouder is dan 45 is geen enkele dag ziek, terwijl dat maar 33,5 procent is bij wie jonger dan 45 jaar is.

‘Dat jongeren vaker ziek zijn dan oudere werknemers is een algemene trend’, zegt verzuimexpert Bart Teuwen van Mensura. ‘En jongeren melden zich vaker ziek, maar dan wel voor minder lange periodes. Dat heeft te maken met hun leeftijdsfase. Het zijn vaak mensen met jonge kinderen, die al eens sneller ziek zijn en hun ouders besmetten. We zien ook dat jongeren vaak nog sportief actief zijn, waardoor blessures tot uitval kunnen leiden.’

Ook welk werk iemand doet, is een belangrijke factor in het ziekteverzuim. Wie zijn job flexibel kan invullen en veel autonomie heeft, meldt zich minder snel ziek. Zo scoren kaderleden het hoogst op verzuim (51,2%), gevolgd door bedienenden (37,2%). Hoe zwaarder een job fysiek is, hoe meer risico er is op uitval. Bij arbeiders is er sprake van 30,3 procent verzuim.

Daarnaast zag Mensura een genderkloof: 41,1 procent van de mannen nam geen enkele dag ziekteverlof op, terwijl dat cijfer bij vrouwen met 32,1 procent een pak lager lag. ‘Eenzijds is er uitval die

te wijten is aan vrouwgebonden klachten, zoals de menopauze of problemen bij een zwangerschap’, zegt Teuwen. ‘Anderzijds werken vrouwen ook vaker in sectoren die slechter scoren op het vlak van ziekteverzuim, zoals de gezondheidszorg of het onderwijs.’

Als je je 's ochtends niet goed voelt en je hebt leuke collega's, ga je vaker de keuze maken om toch te gaan werken.

BART TEUWEN
VERZUIMEXPERT MENSURA

In de gezondheidszorg en het onderwijs ligt het verzuim het laagst, samen met de kunst- en cultuursector en de maatschappelijke dienstverlening. Werknemers in de financiële, de energie- en de ICT-sector rapporteren dan weer het vaakst een jaar zonder ziekte dagen. ‘Sectoren met een laag verzuim worden gekennmerkt door een hoge werkdruk, een hoge emotionele belasting en een beperkte flexibiliteit’, zegt Teuwen. ‘Dat vergroot het risico op gezondheidsklachten.’ Het is in dergelijke sectoren ook vaak moeilijk om van thuis uit te werken, wat het verzuim eveneens beïnvloedt. Wie kan telewerken, gaat bijvoorbeeld bij een verduidelijking wel nog aan de slag.

Zich al dan niet ziek melden bij de baas, is overigens ook afhankelijk van de motivatie, stelt Teuwen. ‘Als je je 's ochtends niet goed voelt en je werkt in een bedrijf met leuke collega's en een leuke sfeer, ga je vaker de keuze maken om toch te gaan werken. Maar als je in een bedrijf werkt waar je al je niet zo goed voelt, is de drempel lager om je ziek te melden.’

OVERLIJDENSBERICHT



Zoals de dag uit de nacht treedt, treedt het leven uit de dood. Er is liefde die niet sterft.
- Toon Hermans -

Met onnoemelijk verdriet nemen wij veel te vroeg afscheid van

De heer

Louis-Philippe SOENEN

Echtgenoot van mevrouw Mia De Ble

CEO Soenen Golfkarton

Geboortetijd: 19 februari 1954 en onverwacht thuis overleden op 4 mei 2025.

De uitvaartplechtigheid vindt plaats in de Sint-Amanduskerk te Hoogdele op zaterdag 10 mei 2025 om 13 uur.

Daarna volgt de bijzetting in de familiegrafkelder op de begraafplaats te Hoogdele, Veldstraat.

Gelegenheid tot rouwbetoging in de kerk vanaf 12.30 uur.

Dit melden u:

Mia De Ble

zijn echtgenote

Nathalie en Matthias Soenen - Van de Vijver

Anna, Ella, Augustin

Ann-Catherine en Jan Soenen - Verhamme

Arthur, Clara, Josephine

Bénédicte en Alexander Soenen - Ampe

Mario-Hélène, Géraldine, Aurélie

Margot en Matthias Soenen - Gouvy

zijn kinderen en kleinkinderen

Zijn broer, zus, schoonbroers, schoonzussen, neven, nichten

De families Soenen - Ghekiere en De Ble - Delbeke

Rouwadres: Uitvaartcentrum Feryn, familie Soenen

Kleine Noordstraat 4 - 8830 Hoogdele

Online rouwregister op www.begravenissen-feryn.be

Uitvaartcentrum FERYN, Lichtenvelde & Hoogdele-City
(051) 72.54.49 - info@begravenissen-feryn.be

Gecensureerde cartooniste krijgt Pulitzerprijs

Een cartooniste is een van de laureaten van de Pulitzerprijsen dit jaar. Ann Telnaes, die in januari bij The Washington Post opstapte nadat de krant had geweigerd haar tekeningen van Jeff Bezos en andere miljardairs te publiceren, wint dankzij haar ‘onversrokkenheid’.

Jeff Bezos, de eigenaar van Amazon en van The Washington Post, kniet voor een standbeeld van de Amerikaanse president Donald Trump, terwijl hij een zak vol geld omhoog houdt. Andere miljardairs, zoals Mark Zuckerberg (Meta), doen hetzelfde. Ziedaar de cartoon die Ann Telnaes begin dit jaar wilde inleveren bij The Washington Post, maar die de krant niet wilde publiceren.

Telnaes, die al sinds 2008 voor de krant werkte, besloot daarop om te stappen. Ze noemde de niet-publicatie destijds ‘gevaarlijk voor de vrije pers’. Voor haar onversrokkenheid’ krijgt ze nu een Pulitzerprijs, oordeelde de jury van de belangrijkste journalistieke prijs in de Verenigde Staten maandag.

Voor Telnaes is het de tweede keer dat ze een Pulitzer wint. Opvallend: The Washington Post werd ook bekroond, in de categorie ‘Breaking News Reporting’, voor de verslaggeving over de moordaanslag op Donald Trump in juli.

De Pulitzerprijs wordt toegekend door de School of Journalism van Columbia University, zijn onderverdeeld in meerdere categorieën. The New York Times won vier prijzen,



© ANN TELNAES

wat de krant met 139 awards recordhouder maakt. Onder meer een foto van de aanslag op Trump, waarop de kogel die door de lucht vliegt te zien is, werd gelauwerd. Ook de analyse

van de oorlog in Afghanistan en reportages over het conflict in Soedan vielen in de prijzen.

De prijs voor nationale verslaggeving ging naar The Wall Street Journal voor een onderzoek naar de ‘politieke en persoonlijke evolutie’ van Elon Musk. The New Yorker werd driemaal bekroond en ook het internationale persagentschap Reuters kreeg een prijs.

Naast journalistieke prijzen werden ook onderscheidingen uitgereikt voor boeken, poëzie en muziek. Het boek ‘James’ van Percival Everett won de prijs voor beste fictie. Het is een hervertelling van ‘De avonturen van Huckleberry Finn’ van Mark Twain, vanuit het perspectief van de tot slaaf gemaakte Jim. De winnaars krijgen 15.000 dollar prijzengeld. **WIC**